

UČESTALOST, FAKTORI RIZIKA I KLINIČKE KARAKTERISTIKE DECE OBOLELE OD CEREBRALNE PARALIZE U OPŠTINI ZAJEČAR U PERIODU OD 1998. DO 2004. GODINE

Vasić B.¹, Nikodijević Lj.², Jelenković B.¹, Jovanović Lj.²

¹Dečji dispanzer ZC Zaječar 1

²Dečje odeljenje ZC Zaječar 2

UVOD: Cerebralna paraliza ili dečja cerebralna oduzetost je hronični, neprogresivni poremećaj cerebralnog porekla koji se odlikuje lošom kontrolom pokreta ili stava tela, nastao u najranijem uzrastu. Poslednjih decenija postoji tendencija porasta učestalosti oboljevanja zbog sve većeg preživljavanja rizične novorođenčadi.

CILJ: Ispitati učestalost javljanja cerebralne paralize u opštini Zaječar, faktore rizika i kliničke karakteristike. Dobijeni podaci poslužiće za formiranje kompjuterske baze podataka u Razvojnom savetovalištu.

MATERIJALI I METODI RADA: U radu su korišćeni podaci dobijeni iz zdravstvenog kartona dece obolele od cerebralne paralize rođene u periodu od 1998 do 2004 godine u Zaječaru, kao i sva druga raspoloživa medicinska dokumentacije (list za novorođenče, otpusna lista, specijalistički izveštaj sa konsultativnih pregleda).

REZULTATI: U periodu od 1998.godine do 2004. godine u opštini Zaječar je rođeno 3657 dece, kod 16 (0,4%) je registrovana cerebralna paraliza (Tabela 1). Posmatrano po godinama 2-3 dece godišnje.

Tabela 1. Distribucija dece obolele od cerebralne paralize u posmatranom periodu

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	ukupno
CP	3	2	2	2	3	2	1	16
ukupan broj živorođene dece	503	500	456	506	475	537	680	3657

Obolelo je 9 dečaka (56%) i 7 devojčica (44%). Maternalni faktori rizika postojali su kod 3 trudnice, jedna trudnoća je bila blizanačka. Pre termina je rođeno 8/16, Prosečna gestacijska starost je bila $36,89 \pm 2,47$ nedelja, a prosečna telesna masa na rođenju $2456 \pm 963,44$ g. Apgar skor je bio od 1-8 (prosečno 5,9). Od perinatalnih faktora rizika zastupljeni su asfiksija, hipoksično-ishemična encefalopatija, prematuritet, anemija, neonatalne konvulzije i respiratorni distres.

Poteškoće u razvoju su registrovana kod 11 dece u trećem mesecu života, a već u 6-om mesecu su imala sva deca. Dijagnoza je potvrđena u Zavodu za cerebralnu paralizu u Beogradu, gde je i započet rehabilitacioni tretman. Kod 6/12 je UZ pregled CNS-a patološki, kod petoro je magnetnom rezonancom registrovana leukomalacija sa znacima usporenog razvoja mijelinizacije. Epilepsiju ima 4 dece (25%). Smetnje u govoru ima 2/3, oštećenje sluha 1/3 i vida 50%. Dvoje dece ima urođene srčane anomalije, a imali smo i Cheilognatopalatoschisis, Microcephalia, ptozu, parezus facijalisa.

ZAKLJUČAK: Cerebralna paraliza je razvojna teškoća, stanje koje traje. Rizičnu decu treba pratiti u Razvojnog savetovalištu. Za integraciju deteta pogođenog cerebralnom paralizom u prirodnu sredinu, od značaja je saradnja sa roditeljima, kontinuirano sprovođenje rehabilitacije i vaspitno-obrazovni proces prema sposobnostima deteta.